

Предлог оријентационог тематског плана „Војног дела“ за 1995/96. год.

1. Теорија о рату, ратна вештина и ратоводство

- Савремени развој и научна мисао о рату;
- Савремена гледања на могућности и начине вођења рата у различитим условима;
- Теоријско одређење нових облика агресије и употребе силе у међународним односима;
- Локални ратови и војне интервенције у теорији и пракси великих војних сила;
- Утицај савремене ратне технике на припреме и вођење рата;
- Међусобни утицај научно-технолошког развоја и ратне вештине;
- Научно-технолошки развој и савремена ратна техника;
- Војни буџет и финансирање припрема за рат;
- Токови савремене војнотеоријске мисли;
- Основни чиниоци рата и њихова улога;
- Ратоводство и морални чинилац рата;
- Појмовно одређење облика, типа (врсте) и начина вођења рата;
- Појам, суштина и облици војне организације;
- Агресија са дистанце;
- Тероризам у војној стратегији и политици;
- Коришћење космичког простора у војне сврхе;
- „Специјални рат“ у војностратегијским концепцијама;
- Основне карактеристике теорије ратне вештине;
- Основни појмови (категорије) у нашој ратној вештини;
- Актуелни теоријски проблеми наше ратне вештине;
- Термини у теорији ратне вештине и њихов однос према појмовима;
- Потребе и могућности измена у приступу нашој ратној вештини;
- Методе истраживања оружане борбе и специфичности верификационог поступка;
- Улога ратних искустава и мирнодопске праксе у изградњи теорије ратне вештине;
- Утицај дезидеологизације, департизације и ратних искустава на теорију наше ратне вештине;
- Појам и елементи односа снага;
- Садржај, трајање и карактеристике почетног периода рата;
- Борбена и мобилизацијска готовост у функцији спречавања стратегијског изненађења;

- Проблеми мобилизације оружаних снага и друштва за вођење рата;
- Могућности и начин супротстављања савременим доктринарним концептима великих војних сила;
- Прорачун и процена губитака у рату (оружаној борби);
- Трансформација облика оружане борбе и облика војне организације у рату;
- Обележја основних облика борбених дејстава;
- Садржаји оружане борбе у операцијама – проблеми организовања и вођења;
- Стање и тенденције развоја електронских средстава и система и електронска дејства;
- Употреба видова и родова у извођењу операција;
- Извођење нападних борбених дејстава на утврђена насељена места;
- Специфичности извођења борбених дејстава у условима противелектронских дејстава;
- Основни теоријски проблеми командовања;
- Метод рада команди и штабова на припремању, организовању и извођењу борбених дејстава;
- Карактеристике веза и односа у руковођењу и командовању у војсци;
- Функционисање система веза у друштву и у војсци у рату;
- Командно-информациони системи у командовању;
- Тимски рад у теорији и у пракси командовања;
- Психолошки аспекти командовања;
- Теоријско и аналитичко уопштавање искустава из обуке јединица, команди и штабова оружаних снага;
- Проблематика речне ратне флотиле;
- Симулација борбених дејстава и/или сложених система наоружања и војне опреме на електронским рачунарима;
- Методологија истраживања и развоја система и средстава наоружања и војне опреме за Војску Југославије;
- Битна обележја развоја средстава КоВ, РВ и ПВО и РМ и њихов утицај на вођење борбених дејстава;
- Системи за подршку одлучивању, експертни системи и командно-информациони системи;
- Противелектронска заштита радарских система;
- Трајан теоријски допринос знаменитих стваралаца савременој војној мисли;
- Место и улога наставних средстава у Војсци Југославије.

2. Војно-политички коментари (анализа значајних војно-политичких процеса и догађаја у међународним односима)

- Односи између великих сила и њихов утицај на даљи развој међународних односа и безбедности у свету;

- Место и улога војног чиниоца у савременим међународним економским и политичким односима;
- Трансфер технологија из развијених у мање развијене земље и његове импликације на одбрану и безбедност;
- Војно-политички односи у свету и перспективе разоружања;
- Друштвени преображај у бившим социјалистичким земљама и њихов утицај на даљи развој међународних односа;
- Стратегијске концепције великих сила и њихов утицај на војно-политичке односе у свету;
- Кризна жаришта у свету и њихов утицај на стање у међународним односима;
- Стање војно-политичких односа у Европи и њихов утицај на безбедност наше земље;
- Војно-политички односи на Балкану и њихове импликације на безбедност наше земље;
- Битне карактеристике стања које се изражава појмом „нови светски поредак“;
- Доктрине одбране малих земаља у условима стварања „новог светског поретка“ и примене различитих метода и поступака из арсенала стратегије „ниског интензитета“;
- Инструментализација најзначајнијих међународних организација (ОУН, ЕЗ, КЕБС ...) ради стварања „новог светског поретка“.
- Војно-политички аспекти националног феномена у савременим условима;
- Могуће последице стварања униполарне структуре света;
- Међународне војно-политичке импликације распада СССР-а;
- Европске и светске војно-политичке импликације распада СФРЈ;
- Могућности разрешавања кризе на просторима бивших југословенских република Хрватске и Босне и Херцеговине;
- Сарадња на „дукотинама“ „новог светског поретка“;
- Војно-политичке карактеристике конфликта у „новом светском поретку“;
- Могућности ангажовања оружаних снага бивших југословенских република према територији СРЈ;
- Утицај делатности ЕЗ на југословенску кризу;
- Улога ОУН и Савета безбедности у расpletу југословенске кризе;
- Стање и перспективе интеграционих и дезинтеграционих процеса у свету.

3. Политика и доктрина одбране и војна организација

СР Југославије

- Промене у глобалном и непосредном геополитичком окружењу које утичу на безбедност наше земље;
- Независност земље у савременим условима и улога Војске у њеном обезбеђењу;

- Географске, економске, политичке, демографске, моралне, техничко-технолошке и социјално-психолошке детерминанте војне стратегије Војске Југославије;
- Конципирање и нормативно артикулисање војне доктрине Војске Југославије;
- Физиономија и услови вођења рата на територији СР Југославије;
- Могућности узвратног удара као чинилац одвраћања евентуалног агресора;
- Детерминанте и основни правци организационе изградње Војске Југославије;
- Мобилизацијски и регрутни систем и обука Војске Југославије;
- Улога и задаци видова и родова Војске Југославије;
- Командовање Војском Југославије;
- Логистичка подршка јединица – установа Војске Југославије у новим друштвено-економским условима;
- Истраживање, развој и производња наоружања и војне опреме за потребе Војске Југославије;
- Уставна улога и надлежности Врховног савета одбране, Савезне владе и Министарства одбране у систему одбране земље;
- Место и улога Генералштаба Војске Југославије у командовању и употреби ВЈ;
- Установљење вредносног система као основе моралног васпитања у Војсци Југославије;
- Војна дисциплина у Војсци Југославије;
- Социјално-психолошки и дидактички чиниоци успешности обуке и васпитања;
- Место, улога, организација и садржај рада школских и научних установа Војске Југославије;
- Систем борбене обуке у Војсци Југославије;
- Елитно образовање и врхунска обука у Војсци Југославије;
- Обука и употреба специјалних јединица Војске Југославије;
- Место и улога професионалног састава Војске Југославије;
- Организација научноистраживачког рада и однос према научном кадру и резултатима истраживања;
- Оспособљеност органа и јединица Војске Југославије за психолошко-пропагандно деловање у миру и у рату;
- Етичка, психолошка, социјална и андрагошко-дидактичка оспособљеност старешина за рад са људима;
- Улога и значај експертног оцењивања научних и развојних програма и пројеката у изградњи Војске Југославије и припремама за рат;
- Актуелни проблеми обезбеђења војске од нуклеарних и хемијских удеса у миру;
- Организација рада и функционисање Врховне команде;
- Борбена употреба Војске Југославије у условима унутрашњих сукоба у земљи.

4. Друштво и одбрана

- Основне претпоставке развоја одбране наше земље;
- Садржаји припреме друштва за рат;
- Вишестраначки политички систем и одбрана земље;
- Функционисање система одбране у ванредним приликама;
- Организовање и функционисање цивилне заштите у миру и у рату;
- Припреме и функционисање цивилних потенцијала у миру за потребе рата;
- Припреме привредних и друштвених делатности за ефикасно функционисање у рату;
- Улога и значај пољопривредне производње у рату и проблеми њеног припремања;
- Организовање и функционисање здравствене заштите у рату;
- Утицај демографских чинилаца и урбанизације на вођење оружане борбе и других облика борбе и отпора у рату;
- Функционисање привредних и друштвених делатности у рату;
- Неоружано супротстављање агресији;
- Југословенски патриотизам у функцији јачања моралне снаге одбране;
- Омладина у систему одбране;
- Наука и научноистраживачки рад као чинилац изградње и јачања одбрамбене моћи;
- Ефикасност цивилне заштите у случају удеса и катастрофа у нуклеарној и хемијској индустрији;
- Нова оружја за рат и промене у човековој средини;
- Војни позив у савременим условима;
- Војска у нашем уставном систему;
- Одбрамбени аспекти неуралгичних тачака у земљи;
- Војска у систему јавног информисања;
- Извлачење, склањање и збрињавање становништва у зони извођења борбених дејстава;
- Обезбеђење објеката инфраструктуре и објеката значајних за одбрану у ванредним приликама;
- Мотивација за борбу и понашање становништва у почетном периоду рата и његовом даљем току;
- Међунационални односи у земљи и њихов утицај на одбрамбену моћ;
- Унутрашње социјални и политички односи и процеси, њихова обележја и значај за одбрану и безбедност земље;
- Религија и одбрана;
- Одбрана земље као фактор просторног планирања и уређења територије и акваторије;
- Стратешке обавезе друштва у решавању изузетно тешке стамбене проблематике припадника Војске Југославије и Савезног министарства за одбрану.

5. Ратна искуства

- Војно-политичка и стратегијска искуства из локалних и регионалних ратова;
- Оперативно-тактичка искуства из употребе јединица копнене војске у локалним и регионалним ратовима;
- Оперативно-тактичка искуства из употребе ратне морнарице у локалним и регионалним ратовима;
- Искуства из употребе савремених система наоружања у локалним и регионалним ратовима;
- Искуства из употребе хемијског оружја;
- Утицај нових система ратне технике на остваривање основних садржаја оружане борбе;
- Искуства из организовања веза, електронског извиђања и против-електронске заштите;
- Искуства из логистичке подршке борбених дејстава;
- Искуства из функционисања привреде и снабдевања становништва у локалним и регионалним ратовима;
- Детерминанте, токови, стратегијска, оперативна и тактичка искуства и поруке из рата на простору раније СФРЈ;
- Однос политике и стратегије у рату на просторима раније СФРЈ;
- Употреба и садејство видова и родова оружаних снага СФРЈ у грађанском рату;
- Искуства из мобилизације и борбене употребе ЈНА у рату у Југославији;
- Искуства из употребе паравојних формација на простору раније СФРЈ против њених оружаних снага;
- Поуке из употребе информационих система у рату на просторима раније СФРЈ;
- Искуства из командовања јединицама ЈНА у рату у Југославији;
- Груписање и маневар снага у рату на простору раније СФРЈ;
- Искуства из материјалног и здравственог обезбеђења у рату на просторима раније Југославије;
- Искуства из вођења психолошко-пропагандних дејстава и медијског рата у оружаним сукобима на простору раније СФРЈ.

6. Стратегијске концепције и доктрине и развој оружаних снага других земаља

- Промене у војној политици и глобалној стратегији САД;
- Промене у стратегији и доктрини земаља бивших чланица Варшавског уговора;
- Војностратегијске концепције суседних земаља;
- Новине у развоју оружаних снага земаља НАТО-а;
- Нуклеарно, хемијско и биолошко оружје у доктринама великих сила;

- Нова средства наоружања и ратне технике у оружаним снагама других земаља;
- Доктринарни концепт снага НАТО-а у Европи;
- Ваздушно-копнена операција у доктрини КоВ САД;
- Новине у развоју ратних вештина других земаља;
- Доктрине употребе видова и родова оружаних снага других земаља;
- Специјалне снаге у саставу оружаних снага неких земаља;
- Снаге за брзе интервенције неких земаља;
- Ваздушнодесантне снаге и начин њихове употребе;
- Промене у политици извоза средстава наоружања и војне опреме других земаља;
- Одбрамбено-заштитни систем независних земаља;
- Могућности ангажовања снага НАТО-а у изградњи „новог светског поретка“;
- Организацијско-формацијска усавршавања оружаних снага НАТО-а и суседних земаља;
- САД – стратегија „сукоба ниског интензитета“ и њена примена на мале и независне земље;
- Искуства из војноедукативних система водећих светских сила.